

A black and white photograph of an elderly man with a grey beard and glasses, identified as Fr. Salezián. He is looking towards the camera with a slight smile. He is wearing a dark turtleneck sweater. The background is dark, and the lighting is soft, highlighting his face. In the foreground, the silhouettes of two other people are visible, looking towards him. His hands are resting on a surface in front of him.

SALEZIÁN

*Ísť do manželstva
je odvaha a risk*

Inšpirujúci

SALEZIÁN MARIÁN VALÁBEK
Ísť do manželstva je odvaha a risk
(v rozhovore s Martinom Ližičiarom)

SALEZIÁN
**MARIÁN
VALÁBEK**

*Íst do manželstva
je odvaha a risk*

SALEZIÁN MARIÁN VALÁBEK
Ísť do manželstva je odvaha a risk
(v rozhovore s Martinom Ližičiarom)

© **BeneMedia**

Všetky práva vyhradené.

Žiadna časť tejto knihy nesmie byť reprodukováná,
uložená do informačných systémov ani inak rozširovaná
(elektronicky alebo mechanicky) bez predchádzajúceho
písomného súhlasu vydavateľa.

Spoluautor a redakčné spracovanie © Martin Ližičiar

Fotografie © Ing. Matúš Hasil

Jazyková korektúra © PhDr. Alžbeta Mráková

Grafická úprava a sadzba © BcA. Milan Pleva

Tlač: Alfa print, s.r.o.

Prvé vydanie (2018)

176+8 strán

ISBN 978-80-972587-8-8

*Teším sa z manželov a z rodín, ktoré žijú pekne,
ktoré sa namáhajú a prekonávajú ťažkosti - aj
krízy. Veľmi ma bolí, keď to manželia vzdajú,
keď sa im nechce, keď sú tvrdohlaví...*

OBSAH

- I. Vychovávať deti pre manželstvo
– II –
2. Dnes žijeme oveľa zložitejšie časy
– 23 –
3. (Iba) zalúbenosť je prekážka do manželstva
– 33 –
4. Boh na prvom mieste
– 47 –
5. Manželstvo nie je pre seba, ale pre druhých
– 61 –
6. Manželstvo je bláznovstvo milovať do krajnosti
– 75 –
7. Pri príprave do manželstva by nemal chýbať ekonóm
– 89 –
8. Rozhodol som sa venovať rodinám
– 103 –
9. Deti v kostole lepšie zvládnu otcovia
– 115 –
10. Teším sa z manželov a rodín, ktoré sa namáhajú
– 127 –
- II. Najhoršie v manželstve je nestarať sa oň
– 137 –
12. Odpustenie dostaneme, keď sami odpúšťame
– 155 –

1.

Vychovávať deti pre manželstvo

Všetko, čo otec a mama pri výchove robia a k čomu
deti vedú, potrebujú sústrediť na manželstvo
a neskôr rodičovstvo svojich potomkov. Ak to tak
nerobia, stanú sa z ich detí individualisti.

*Všetko, čo otec a mama pri výchove robia
a k čomu deti vedú, potrebujú sústrediť na
manželstvo a neskôr rodičovstvo svojich
potomkov. Ak to tak nerobia, stanú sa
z ich detí individualisti.*

Keď sa hovorí o príprave na manželstvo, väčšina má predstavu niekoľkých sedení s kňazom pred sobášom. Myslíte si, že to stačí?

Nestačí. Treba sa vrátiť k tomu, čo bolo kedysi princípom. Rodičia vychovávali svoje deti i mladých pre manželstvo. Dnes je situácia taká, že rodičia vychovávajú deti a mladých pre školu alebo kariéru, ale málokto pre budúce manželstvo.

Čo to znamená?

Všetko, čo otec a mama pri výchove robia a k čomu deti vedú, je potrebné sústrediť na manželstvo a neskôr rodičovstvo svojich potomkov. Ak to tak nerobia, stanú sa z ich detí individualisti. Avšak zároveň si musia aj deti uvedomovať, že všetko, čo sa učia, využijú v budúcnosti.

Cirkev hovorí, že príprava na manželstvo by mala mať tri etapy. Aké?

Tieto stupne zadefinoval pápež Ján Pavol II. v exhortácii *Familiaris consortio*: ide o prípravu vzdialenú, blízku a bezprostrednú. Pápež sa odvážil žiadať priamo rodičov, aby boli oni tými, ktorí pripravujú deti na manželstvo v prvej – vzdialenej príprave.

Ako to môžu robiť?

Deti učia zvykom, nie zlozvykom. U nás máme tendenciu odsúdiť zvyk ako niečo zlé, nie je to však pravdivé, pretože väčšina zvykov je potrebná pre život a sú dobré. Tu sa nedá podliehať móde.

Deti začínajú základnými zvykmi: ako si umyť zuby, ako zvládnuť hygienu..., až po to, ako si plniť svoje povinnosti. Dnešný svet totiž hovorí, že všetci majú práva, ale nikto nemá povinnosti. Deti musia byť od samého začiatku vedené k zodpovednosti a práci.

Čomu ich ešte treba naučiť?

Spolupráci. Preto je výborné, ak majú rodičia viac detí, pretože sa musia naučiť spolu žiť. Ja hovorím, že sú jeden pre druhého „šmirglom“, lebo si obrusujú „rožky“. (smiech) Učia sa spolupracovať, zastať si jeden druhého, pomáhať si.

Poznal som chalanov, ktorí sa doma večne kľbčili a bili, ale keď boli vonku, vždy si jeden zastal druhého a chránili sa. To si len doma museli často overiť, kto je silnejší. (úsmev)

Pre mňa je dobrým vzorom pri výchove mama dona Bosca – Margita Occhienová. Po manželovej smrti, keď mal malý Janko dva roky, prevzala všetko, čo mal jej manžel robiť – bol to dar od Boha, že to dokázala. Naučila deti všetkému, čo potrebovali k životu.

Za všetko spomeniem príbeh, ako pomáhala väzňom, ktorí utekali z väzenia. Nesmela klamať, ale bola vždy milosrdná. Pohostila ich v jednej izbe, žandárov – ktorí ich naháňali – v druhej a napriek hraničnej situácii ukázala deťom, ako byť milosrdnými.

Čo ešte majú rodičia odovzdať?

Naučiť deti, aby boli šľachetné a rytierske.

Čo to znamená v dnešných moderných časoch?

Najmä to, že ochraňujem druhých, som k nim úctivý a prejavím vnímavosť a starostlivosť, keď je okolo mňa bieda. Dnes je to problém, lebo televízia väčšinou pred nás predkladá dačo iné: hrdinovia sa nevedia obetovať a nesprávajú sa rytiersky. Deti nasávajú všetko, čo vidia a počujú, preto je veľmi dôležité, čo im rodičia dovoľia pozerat'. Prijímajú veľmi veci do podvedomia.

Mama by mala byť prvá učiteľka a každý deň si napísať jeden cieľ, čo chce počas dňa deti naučiť. Nie vždy sa jej to musí podariť, môže pokračovať zajtra. Určite by však mala vedieť, čo im chce v ten deň odovzdať.

Aké by mali mať mama aj otec ďalšie úlohy pri výchove?

Musíme sa vrátiť na začiatok, aké úlohy dostali otec s mamou v Biblii. Dnešný svet vyťahuje otca z rodiny do sveta práce, doma ostáva iba matka. Niekedy ešte aj ju ťahá preč od detí, aby mali v rodine dostatok peňazí na živobytie. Tento stav treba v štáte ošetriť tak, aby to bolo v súlade s Božími požiadavkami. Neoplatí sa však iba lamentovať, že to tak nie je, ale hľadať riešenie.

Dá sa to vôbec vyriešiť?

Toto riešenie musí hľadať celá spoločnosť. Dnes sme nastavení na to, že musíme mať vlastný dom, vlastný byt, vynikajúce auto. Otcovia odchádzajú za prácou preč – dá sa to zvládnuť, ak ide o pár dní alebo pracovný týždeň, no v piatok musí byť otec znova doma. Inak to veľmi ubližuje rodine, pretože v nej otec veľmi chýba.

Vráťme sa k vzdialenej príprave detí na manželstvo. Kedy by sa mala začať?